

MICINCO EKA TITHIRASITI

Xana i yini Leswintshwa?

17 Ndzhati 2018 – Miantswiso eka Ntlheriso wa Xibalo xa Mali ley Nghanaka wa Tithirasiti (ITR12T)

Hi ti 17 Ndzhati 2018, SARS yi simekile micinco yo hlaya eka Ntlheriso wa Xibalo xa Mali ley Nghanaka wa Tithirasiti (ITR12T) ya mayelana na lembe ra nhlelelo leri helaka hi ti 28 Nyenyenyan 2018. Micinco i xiphemu xa matshalatshala ya SARS lawa ya ya ka emahlweni yo antswisa ntirhiseko na nandzeleriso. Loko u sevhile kumbe ku rhumela ITR12T ya wena ya 2018 ku nga si simekiwa micinco ya sweswinyana, ku hava tindzhawu letintshwa leti nga ta humesiwa leswaku ti tatiwa. Vundzeni bya ntlheriso byi endliwi muhnu wo karhi hi ku hetiseka, hi ku ya hi tihlamulo eka swivutiso swin'wana leswi u nyikiweke swona leswaku u swi hetisa.

Micinco yin'wana ya nkoka eka ITR12T yi katsa:

- Muxaka wa Thirasiti wu ta tsariwa ku sungula eka ITR12T. Loko ku ve Muxaka wa Thirasiti i Muxaka wa Thirasiti yo Hlawuleka wa A kumbe B, swivutiso swa ntiyisiso swi ta humesiwa leswaku swi hlamuriwa naswona hi ku ya hi tihlamulo leti nyikiweke, Muxaka wa Thirasiti wu nga ha cinca;
- Tindzhawu tin'wana eka Mali ley Nghanaka ku suka eka Mizingiriko ya Vurimi ya laha Kaya (IT48) na Mali ley Nghanaka ku suka eka Mizingiriko ya Xinakulobye ya Vurimi ya laha Kaya (IT48V) yi ta tsariwa ku sungula, naswona tindzhawu tin'wana ti ta tihlayela hi tox;
- Mali ley Nghanaka ku suka eka Mizingiriko ya Vurimi ya laha Kaya (IT48) na Mali ley Nghanaka ku suka eka Mizingiriko ya Xinakulobye ya Vurimi ya laha Kaya (IT48V) sweswi yi ta amukela kharensi ya ntiyiso leyi nga hansi ka ziro leyi faneleke ku nghanisiwa;
- Mutshembhiwa u ta kota ku hlawula nhlawulo wun'we kumbe hamimbirhi ya Ntsakelo na leyi Hlamuseriweke, loko ku ve ya tirha eka Thirasiti;
- Xivutiso xintshwa lexi yelanaka na Mali ley Nghanaka ley Averiweke ku suka eka Tikhamphani leti lawuriwaka eMatikwenimambe xi nghanisiwile eka wizadi ya ITR12T. Loko ku ve leswi swa tirha eka Thirasiti, fomo ya ITR12T yi ta kombisa khonthena yintshwa leyi faneleke ku tatiwa; naswona
- Tindzhawu leti faneleke ti engeteriwile eka IT12T na ITA34T:
 - Hunguto eka Swikweleti (s19).
 - Tihakelo ta khexe eka Nkwama wa Thirasiti wa Mpfxo (s37A).
 - Mitsengo ya mayelana na nhundzu yin'wana (leyi thyakisiweke) ya swa miehleketo (s23I).

Tidokhumente to seketela na vuxokoxoko byo engetelela

Tidokhumente leti landzelaka (eka mpimohansi) ta laveka ku kota ku tata Ntlheriso wa Xibalo xa Mali ley Nghanaka wa Tithirasiti (ITR12T) eka eFiling:

- Switatimende swa timali na/kumbe tiakhawunti ta vufambisi
- Tisetifikheti hinkwato na tidokhumente leti yelanaka na mali ley nghanaka na misuso
- Vumbhoni bya khireddi yin'wana na yin'wana ya xibalo leyi koxiweke
- Vuxokoxoko bya tinhundzu na swikweleti.
- Vuxokoxoko bya vanhu/vavuyeriwa lava mali ley nghanaka, xuma na /kumbe tinhundzu ti nga averiwa/nyikiwa vona.

U komberiwa ku tsundzuka leswaku eka ITR12T leyi rhumeriwaka erhavini ra SARS, tidokhumente hinkwato to seketela leti faneleke ti faneleke ti nyiketiwa.

Tsundzuka ku hlayisa tidokhumente hinkwato to seketela nkarhi wo ringana ntlhanu wa malembe. SARS yi nga ha kombela tidokhumente loko ntiyisiso wu fanele wu endliwa.

Laha swi faneleke, tixedulu leti landzelaka ti fanele tatiwa, tanihileswi u faneleke u nghanisa sweswo mayelana na rhumelo wa wena wa ITR12T:

- Laha thirasiti yi nga nghanisiwa eka swa mugodi kumbe mizingiriko ya swa migodi tanihilaha swi hlamuseriweke ha kona eka xiyenge xa 1 xa Nawu wa Xibalo xa Mali ley Nghanaka: [Tixedulu ta Migodi ta A na B](#).
- Laha thirasiti, kun'we na munhu un'wana na un'wana loyi a hlanganisiweke mayelana na thirasiti, loyi a khomeke kwalomuya ka 10% ya timfanelo to nghaneneleka eka [khamphani yin'wana na yin'wana leyi lawuriwaka ematikwenimambe \(CFC\): Xedulu ya IT10B \(mayelana na CFC yin'wana na yin'wana\)](#) ku sukela eka malembe ya nhlelelo ya 2012 ku ya emahlweni. Eka malembe ya xibalo loko ku nga si fika 2012, langutisa [xedulu ya IT10A](#).

Ku nghanisa tidokhumente to seketela hi ku tirhisa eFiling, tlilika "Upload supporting documents" loko se u lulamerile ku rhumela ntlleriso wa wena.

Ku hlayisa vuxokoxoko bya thirasiti lebyi tsarisiweke

- Loko u nga se tata ntlleriso wa ITR12T, vuxokoxoko bya thirasiti byi fanele ku hlayisiwa.
- Tiyisisa leswaku vuxokoxoko bya vutihlanganisi, adirese, bangi na thirasiti byi lulamile hi ku byi tsala laha ku faneleke eka Fomo ya Ntsariso, Mihundzuluxo na Ntiyisiso (RAV01). RAV01 yi nga tiyisisiwa no antswisiwa hi ku:
 - Tlilika eka "Maintain Registered Particulars" eka eFiling. SARS yi nga ha ku kombela leswaku u ta erhavini ku ta tiyisisa micinco yin'wana na yin'wana eka vuxokoxoko bya le bangi lebyi nga endliwa hi ku tirhisa eFiling kumbe
 - Endzela rhavi ra SARS. U komberiwa ku tihlanganisa na xiletelo xa RAV01 eka webusayiti ya SARS ku lulamisela tidokhumente to seketela leti bohaka (matsalwa lawa ya faneleke) leti lavekaka loko u antswisa vuxokoxoko bya le bangi na bya vatshembhiwa erhavini ra SARS.

U komberiwa ku tsundzuka leswaku tilTR12 leti tatiweke hi voko no posawa ti nge he amukeriwi hi SARS.

Xana u rhumela njhani ITR12T?

U nga rhumela ntlleriso wa ITR12T hi ku tirhisa tichanele leti landzelaka:

- eFiling: Vahakelaxibalo lava nga se titsariselaka eFiling va hlolholteriwa ku endla tano tanihileswi swi nga ta va kotisa ku tata no rhumela ntlleriso eka inthanete eka mbango lowu hlayisekeke.
- Erhavini ra SARS: Loko u yimela thirasiti leyi nga na khume kumbe leyi nga na vavuyeriwa vatsongo u na nhlawulo wo va ntlleriso wa ITR12 wu nghanisiwa hi ejente erhavini. U komberiwa ku kandziyisa ntlleriso no tata tindzhawu hinkwato leti lavekaka u nga si endzela rhavi. U nga kopa ntlleriso wa ITR12 eka eFiling. Marhavi ya SARS ya nge he koti ku kandziyisa ITR12T.

U komberiwa ku tsundzuka leswaku tilTR12 leti tatiweke hi voko no posawa ti nge he amukeriwi hi SARS.

Xitsundzuxo xa Nkoka: Xikombiso xa fomo leyintshwa ya ITR12T xa kumeka.

Ku kuma vuxokoxoko byo tala, u komberiwa ku langutisa swiletelo leswi antswisiweke, [Step-by-Step Guide to complete your ITR12T via eFiling \(Gozza hi Goza ro tata ITR12T ya wena hi ku tirhisa eFiling\)](#) na [Comprehensive Guide to the ITR12 for Trusts \(Xiletelo lexi Koxometiweke eka ITR12 ya Tithirasiti\)](#).